

Sygn. akt I ACa 1133/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 maja 2018 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: SSA Krzysztof Depczyński

Sędziowie: SA Alicja Myszkowska

SO (del.) Ryszard Badio (spr.)

Protokolant: sekr. sąd. Bartosz Kędziora

po rozpoznaniu w dniu 9 maja 2018 r. w Łodzi na rozprawie

sprawy z powództwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością spółki komandytowej z siedzibą w M.

przeciwko Skarbowi Państwa - Sądowi Rejonowemu w Ostrowie Wielkopolskim

o zapłatę

na skutek apelacji strony pozwanej

od wyroku Sądu Okręgowego w Kaliszu

z dnia 24 maja 2017 r. sygn. akt I C 1725/16

oddala apelację.

Sygn. akt I ACa 1133/17

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z 24 maja 2017 r., wydanym w sprawie z powództwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością spółki komandytowej z siedzibą w M. przeciwko Skarbowi Państwa – Sądowi Rejonowemu w Ostrowie Wielkopolskim o zapłatę, Sąd Okręgowy w Kaliszu:

1. zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 78.230,67 złotych z ustawowymi odsetkami za opóźnienie poczynając od dnia 15 września 2014 roku do dnia zapłaty;
2. oddalił powództwo w pozostałej części;
3. zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 7.595 złotych tytułem kosztów procesu od zasądzzonego roszczenia.

Sąd pierwszej instancji poczynił następujące ustalenia faktyczne w sprawie, które o ustalenia Sąd Apelacyjny w całości akceptuje i przyjmuje za własne:

Powódka (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa z siedzibą w M. zawarła w dniu 15 kwietnia 2014 roku umowę kontraktacyjną wieloletnią z G. O. prowadzącym (...) w T., w ramach której producent G. O. zobowiązał się do wytoczenia i sprzedaży kontraktującemu - spółce (...) - kaczek klasy eksportowej w ilości 10.000 sztuk. W dniu 19 kwietnia 2014 roku G. O. zawarł z Przedsiębiorstwem (...) Z. W., (...) spółka jawna w T. umowę

przeniesienia własności rzeczy ruchomych oznaczonych co do gatunku o nr 5/04/2014. Umowa została sporządzona w celu zabezpieczenia „wszelkich wierzytelności przyjmującego” (spółki (...)) względem przewłaszczającego (Firma G. O.) wynikających ze sprzedaży towarów ujętych w dokumentach sprzedaży prowadzonych przez przyjmującego. Odpis powyższej umowy został dostarczony w dniu 22 kwietnia 2014 roku powodce. Pismem z 15 kwietnia 2014 roku Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Ostrowie Wielkopolskim – M. G. zawiadomił powódkę o zajęciu wierzytelności należnej dłużnikowi G. O. od spółki (...) z tytułu dostawy kaczek, powołując się na art. 910 k.p.c. Zajęcie dokonane zostało w sprawach z wniosków U. S. i G. S. prowadzących zakłady wylęgu drobiu, skierowanych przeciwko G. O. na podstawie tytułów wykonawczych w łącznej wysokości 78.230,67 zł na dzień 10 lipca 2014 roku. W dniu 3 czerwca 2014 roku Firma (...) (jako właściciel kaczek) sprzedała powodce kaczkę w ilości 7.727 i po korektach wystawiła fakturę nr (...) na kwotę 84.518,10 zł i fakturę (...) na kwotę 45.248,76 zł. W dniu 10 lipca powodowa spółka (...) wpłaciła na rzecz sprzedającego (Firmy (...)) kwotę 45.206,76 zł z tytułu zapłaty za fakturę (...), natomiast kwotę w wysokości 78.230,76 zł przekazała do depozytu sądowego. Tego samego dnia powódka wystąpiła do Sądu Rejonowego w Ostrowie Wielkopolskim o zezwolenie na złożenie przedmiotu świadczenia z umowy kontraktacji z G. O. do depozytu sądowego w związku z zajęciami dokonanymi w sprawach komorniczych (...) i 224/14 Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Ostrowie Wielkopolskim M. G., do wysokości zajęcia. Jako podstawę wniosku powódka wskazała art. 467 pkt 3 k. c. podnosząc, że ma wątpliwość jak postąpić w zakresie wypłaty zajętej przez komornika wierzytelności, wobec zgłoszenia do niej roszczeń przez dwa podmioty. Od dnia 10 lipca 2014 roku kwota 78.230,76 zł znajdowała się na rachunku depozytowym sądu. W dniach 10 i 15 września 2014 roku Sąd Rejonowy w Ostrowie Wielkopolskim przekazał całą kwotę z depozytu na zajęcie wierzytelności przez komornika z dnia 20 sierpnia 2014 roku. Kwota ta została rozliczona i przekazana wierzycielom (G. S. i U. S.) w dniu 15 września 2014 roku. Postanowieniem z 10 października 2014 roku Sąd Rejonowy w Ostrowie Wielkopolskim oddalił wniosek powódki o wyrażenie zgody na złożenie do depozytu sądowego kwoty 78.230,67 zł. Uzasadniając swoje rozstrzygnięcie sąd podniósł, że okoliczności przytoczone we wniosku nie wskazują na istnienie sporu co do osoby wierzyciela, bo wierzycielem powódki w zakresie zobowiązań wynikających z umowy kontraktacji jest G. O. jako strona umowy. Przez sprzedaż rzeczy ruchomych nie nastąpiła zmiana strony umowy kontraktacji. Na powyższe postanowienie powodowa spółka złożyła apelację z dnia 4 listopada 2014 roku wnosząc o zmianę zaskarżonego orzeczenia i wskazując, że roszczenie o to samo świadczenie zgłosiły skarżące dwa podmioty i fakt, że nie zawierała umowy kontraktacji z F. W. nie może przesądzać o nieważności względem spółki, zawartej między producentem (G. O.) a dostawcą paszy (Firmą W.) umowy przewłaszczenia na zabezpieczenie. Postanowieniem z 16 kwietnia 2015 roku Sąd Okręgowy w Kaliszu oddalił apelację powódki, uzasadniając swoje stanowisko brakiem sporu co do osoby wierzyciela. Skoro bowiem z dokumentów złożonych wraz z wnioskiem wynika, że kaczkę dostarczył powodce w dniu 3 czerwca 2014 r. G. O., to zgodnie z art. 155 § 2 k.c. nie doszło do przeniesienia własności rzeczy ruchomych oznaczonych co do gatunku bez przeniesienia posiadania tych rzeczy. Powódka równoległe do niniejszego postępowania wniosła w dniu 28 października 2014 roku skargę na czynność komornika polegającą na zajęciu przedmiotowego depozytu. Skargę tą rozstrzygnął Sąd Rejonowy w Ostrowie Wielkopolskim postanowieniem z 19 grudnia 2014 roku, uchylając czynność komornika i nakazując zwrot przekazanej kwoty do depozytu. Postanowieniem z dnia 27 stycznia 2015 roku sąd uchylił punkt 2 wskazanego orzeczenia. (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością sp. komandytowa z siedzibą w M. w dniu 19 października 2014 roku z pozwem skierowanym do Sądu Okręgowego w Łodzi Przedsiębiorstwo (...) Z. W., (...) spółka jawna w T. wystąpiło o zapłatę kwoty 84.518,10 złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 4 lipca 2014 roku do dnia zapłaty. W uzasadnieniu podał, że pozostaje w kontaktach gospodarczych z G. O., któremu dostarcza paszę. W dniu 19 kwietnia 2014 r. zawarł z nim umowę „przeniesienia własności rzeczy ruchomych oznaczonych co do gatunku nr 5/04/2014”, na podstawie której nabył własność inwentarza żywego w postaci 8.000 sztuk kaczek, wstawionych mu w dniu 18 kwietnia 2014 roku, których dotyczy faktura zakupu nr 393/k/2014. Nabyte kaczkę w dniu 3 czerwca 2014 roku sprzedał pozwanej w ilości 7.727 sztuk. Wyrokiem z dnia 30 lipca 2015 roku Sąd Okręgowy w Łodzi X Wydział Gospodarczy zasądził od powódki (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością sp. komandytowa z siedzibą w M. na rzecz Przedsiębiorstwa (...) Z. W., (...) spółka jawna w T. kwotę 84.518,10 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 4 lipca 2014 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 7.843 zł tytułem zwrotu kosztów procesu. Po rozpoznaniu apelacji spółki (...) Sąd Apelacyjny w Łodzi oddalił apelację zasądając od skarżącej kwotę 2.700 zł kosztów postępowania. Z motywów przytoczonych wyroków wynika, że za dostawę kaczek z dnia 3 czerwca 2014 roku spółka (...) winna się rozliczyć z Firmą (...), która na podstawie umowy z dnia 19 kwietnia 2014 roku zawartej z G. O. nabyła własność

przedmiotowych kaczek. Według oceny sądów obu instancji bez znaczenia dla wzajemnych rozliczeń między stronami pozostaje okoliczność, że to G. O. fizycznie dostarczył i wydał kaczki powódce. Działał bowiem z upoważnienia i w imieniu Firmy (...), realizując obowiązki określone w paragrafie 4 cyt. umowy. Bez wpływu na rozliczenia między stronami pozostaje dokonane przez Komornika Sądowego zajęcie wierzytelności G. O. wobec powódki z tytułu umowy kontraktacji, ponieważ wierzycielem zajętej wierzytelności nie był G. O., a tylko w stosunku do niego dokonane zajęcie mogło być skuteczne. Równoległe do podejmowanych czynności procesowych powódka składała skargi w trybie nadzoru wewnętrznego nad działalnością administracyjną sądów. Prowadziła korespondencję z Prezesem Sądu Rejonowego w Ostrowie Wielkopolskim, Prezesem Sądu Okręgowego w Kaliszu oraz zawiadywała pozwanego do próby ugodowej.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Okręgowy uznał powództwo za częściowo uzasadnione. Sąd pierwszej instancji doszedł do wniosku, że pozwany bezprawnie przekazał komornikowi sądowemu złożone przez powoda środki pieniężne, zanim jeszcze prawomocnie rozstrzygnięto o zezwoleniu na złożenie tych środków do depozytu sądowego. W ocenie sądu pierwszej instancji nie zachodziły jednak podstawy do objęcia odszkodowaniem kosztów poniesionych przez powoda w procesie wytoczonym mu przed Sądem Okręgowym w Łodzi, gdyż te nie były zależne od strony pozwanej. W pozostałym zakresie powództwo uwzględniono jako znajdujące oparcie w art. 417 k.c. O kosztach postępowania orzeczono na zasadzie z art. 100 k.p.c.

Apelację od powyższego wyroku wywiódł pozwany, zaskarżając go w części uwzględniającej powództwo i rozstrzygającej o kosztach postępowania.

Skarżący zarzucił:

1. naruszenie art. 693² § 2 k.p.c. poprzez wadliwe uznanie, że wpłata powoda stanowiła prawidłowy depozyt sądowy, podczas gdy zgodnie z art. 693² § 2 k.p.c. złożenie środka pieniężnego do depozytu sądowego ma skutek *ex tunc* w razie uwzględnienia wniosku o złożenie świadczenia do depozytu sądowego, tymczasem w przedmiotowej sprawie wniosek ten został prawomocnie oddalony;
2. naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 232 k.p.c. i art. 6 k.c. poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów i uznanie, że w sprawie wystąpiła szkoda w wysokości 78.230,67 zł, podczas gdy fakt jej poniesienia i wysokość nie zostały udowodnione przez powoda i nie wynikały z zebranego w sprawie materiału dowodowego;
3. naruszenie art. 233 k.p.c. poprzez dokonanie oceny materiału dowodowego z pominięciem istotnej jego części, tj. postanowienia Sądu Rejonowego w Ostrowie Wielkopolskim z 10 października 2014 roku, sygn. akt. I Ns 869/14, postanowienia Sądu Okręgowego w Kaliszu z 16 kwietnia 2015 roku, sygn. akt II Ca 36/15 oraz umowy kontraktacji (...) z 15 kwietnia 2014 roku, z których wynikało, że kwota wpłacona przez powoda nie mogła stanowić depozytu, bo nie było prawnego uzasadnienia do jego ustanowienia, a nadto że osobą uprawnioną do otrzymania kwoty wynikającej w ww. umowy był G. O., który dostarczył kaczki, a w konsekwencji w przypadku prowadzonego postępowania egzekucyjnego osobą uprawnioną do jej otrzymania był jego wierzyciel; tymczasem sąd pierwszej instancji, z pominięciem powyższych dowodów ustalił, że wpłacone środki pieniężne stanowiły prawidłowy depozyt i na skutek zajęcia komorniczego zostały wypłacone osobie nieuprawnionej;
4. art. 233 k.p.c. poprzez sprzeczne z zasadami logiki i doświadczenia życiowego wyprowadzenie z materiału dowodowego wniosku, że między złożeniem zajętej wierzytelności do komornika w przedmiotowej sprawie a rzekomą szkodą istnieje normalny, adekwatny związek przyczynowy, w sytuacji gdy w niniejszej sprawie nie nastąpiła szkoda, nie nastąpiło działanie niezgodne z prawem, natomiast ewentualna rzekoma szkoda (uszczerpiecie aktywów w związku z koniecznością zapłaty innemu podmiotowi) byłaby ewentualnym następstwem wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi z 30 lipca 2015 r. sygn. akt X GC 907/14 oraz Sądu Apelacyjnego w Łodzi z 11 marca 2016 roku, które to wyroki zostały wydane później niż nastąpił przelew środków do Komornika Sądowego oraz były późniejsze w stosunku do prawomocnego postanowienia Sądu Okręgowego w Kaliszu, II Wydział Cywilny Odwoławczy z 16 kwietnia 2015 r., sygn. Akt II Ca 36/15 w sprawie odmowy ustanowienia depozytu;

5. art. 417 k.c. w zw. z art. 896 k.p.c. poprzez jego błędne zastosowanie i uznanie, że wypłata środków przez sąd na skutek zajęcia komorniczego stanowiła niezgodne z prawem działanie, podczas gdy wypłata środków nastąpiła na skutek zajęcia komorniczego na podstawie art. 896 k.p.c., a dyrektor sądu na tym etapie realizując wezwanie komornika, nie ma możliwości merytorycznego badania zasadności zajęcia;

6. art. 361 k.c. polegające na jego błędnym zastosowaniu i uznaniu, że między złożeniem zajętej wierzytelności do komornika w przedmiotowej sprawie a rzekomą szkodą istnieje normalny, adekwatny związek przyczynowy w sytuacji, gdy w niniejszej sprawie nie nastąpiła szkoda ani działanie niezgodne z prawem, natomiast ewentualna rzekoma szkoda (uszczerpienie aktywów w związku z koniecznością zapłaty innemu podmiotowi) byłaby ewentualnym następstwem wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi z 30 lipca 2015 ro. sygn. akt X GC 907/14 oraz Sądu Apelacyjnego w Łodzi z 11 marca 2016 roku;

7. art. 417 k.c. poprzez jego błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie do sytuacji złożenia zajętych środków komornikowi przez dyrektora sądu, podczas gdy dyrektor sądu nie jest funkcjonariuszem publicznym i nie wykonuje władzy publicznej.

Wskazując na powyższe zarzuty pozwany wniósł o zmianę wyroku sądu pierwszej instancji w części uwzględniającej powództwo i oddalenie powództwa również w tej części oraz o zasądzenie kosztów procesu za obie instancje, w tym kosztów zastępstwa procesowego na rzecz Skarbu Państwa – Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej według norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacje nie jest zasadna.

W pierwszej kolejności koniecznym było odniesienie się do sformułowanego przez pozwanego zarzutu naruszenia przepisów postępowania. Wnioski w tym zakresie ze swojej istoty determinują bowiem rozważania co do pozostałych zarzutów apelacyjnych, skoro jedynie nieobarczone błędem ustalenia faktyczne, będące wynikiem należyście przeprowadzonego postępowania mogą być podstawą prawidłowego rozstrzygnięcia.

Nie są w ocenie Sądu Apelacyjnego uzasadnione zarzuty dotyczące nieprawidłowej oceny materiału dowodowego. Zarzucenie naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. wymaga wskazania konkretnego dowodu przeprowadzonego w sprawie, którego zarzut ten dotyczy i podania, w czym skarżący upatruje wadliwej jego oceny w świetle zasad określonych w art. 233 § 1 k.p.c. Skarżący winien wykazać, że oceniając określone dowody sąd pierwszej instancji uchybił zasadom logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego - jeżeli bowiem z określonego materiału dowodowego sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to ocena ta nie narusza reguły swobodnej oceny dowodów i musi się ostać, choćby na podstawie tego materiału dowodowego dawały się wysunąć wnioski odmienne (por. np wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27 września 2002 r., II CKN 817/2000).

Pozwany, podnosząc naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. zarzucił pominięcie materiału dowodowego w postaci szeregu orzeczeń oraz umowy kontraktacji z 15 kwietnia 2014 roku. Zarzut ten jest oczywiście chybiony, lektura uzasadnienia zaskarżonego orzeczenia nie pozostawia wątpliwości, że sąd pierwszej instancji dowody te wziął pod uwagę i na ich podstawie dokonał ustaleń faktycznych, m. in. co do treści umowy z 15 kwietnia 2014 roku oraz treści obu wymienionych w apelacji orzeczeń. Skarżący nie przedstawił żadnych argumentów, które mogłyby podważyć ocenę wskazanych dowodów i poczynione na ich podstawie ustalenia faktyczne.

W pozostałym zakresie stawiając w apelacji zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. pozwany nie wskazywał, które dowody - jego zdaniem - zostały ocenione wadliwie i z jakich przyczyn taka ocena jest niewłaściwa w świetle zasad określonych w tym przepisie. Skarżący wyraził natomiast generalną dezaprobatę dla wniosków, które sąd pierwszej instancji wyprowadził z ustalonego stanu faktycznego. W ten sposób określone zarzuty nie przystają do treści art. 233 § 1 k.p.c., gdyż przepis ten reguluje sposób oceny wiarygodności i mocy dowodowej przeprowadzonych w sprawie dowodów,

a nie kwestię oceny prawnej ustalonego w sprawie stanu faktycznego – ta zaś omówiona zostanie w dalszej części niniejszego uzasadnienia.

Chybiony jest zarzut naruszenia art. 693² § 2 k.p.c. Wbrew stanowisku skarżącego sąd pierwszej instancji nie uznał bowiem środków pieniężnych, wpłaconych przez powoda na rachunek depozytowy Sądu Rejonowego w Ostrowie Wielkopolskim, za depozyt sądowy w rozumieniu art. art. 693² § 2 k.p.c., a jedynie doszedł do wniosku, że wypłacenie tych środków komornikowi sądowemu przed wydaniem prawomocnego rozstrzygnięcia w trybie art. 693¹⁴ k.p.c. było bezprawne. Zawarte w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia sformułowanie „przekazanie komornikowi środków z depozytu sądowego” jest może niefortunne, jednakże w kontekście całości uzasadnienia nie budzi wątpliwości, że odnosi się ono po prostu do środków powoda zgromadzonych na rachunku depozytowym sądu.

Odnosząc się natomiast do zarzutu naruszenia przepisu art. 417 k.c., to skarżący wywodził, iż przepis ten nie mógł mieć zastosowania w niniejszej sprawie, bo działanie pozwanego nie stanowiło realizacji władczych uprawnień Skarbu Państwa, lecz była zwykłym typowym zachowaniem uczestnika obrotu cywilnoprawnego. Mieściło się ono więc w sferze dominium, a nie imperium. Zdaniem skarżącego świadczy o tym m. in., że wypłata komornikowi sądowemu kwoty wpłaconej na rachunek bankowy sądu nie nastąpiła w drodze lub na podstawie orzeczenia sądu, a stanowiła jedynie czynność faktyczną dokonaną przez dyrektora sądu. Skarżący zarzucił nadto, że sąd pierwszej instancji nie wskazał normy powszechnie obowiązującego prawa, którą naruszył pozwany. Podkreślił, że w jego ocenie wypłata środków na skutek zajęcia komorniczego nie była pozbawiona podstawy prawnej, stanowiła bowiem wykonanie prawidłowego zajęcia komorniczego. Z argumentami tymi nie sposób się zgodzić.

Przede wszystkim apelujący pomija, że powód wpłacił środki pieniężne na rachunek bankowy pozwanego na podstawie art. 693² § 2 k.p.c., w związku z zainicjowanym postępowaniem o złożenie świadczenia do depozytu sądowego. Niewątpliwie sąd w procesie wykonuje swoje uprawnienia władcze, działa więc w sferze imperium. Sąd winien był rozpoznać wniosek powoda i rozstrzygnąć, czy złożenie środków pieniężnych do depozytu było prawnie uzasadnione, czy też nie, a jakiegokolwiek wyzbywanie się tych środków przez pozwanego przed prawomocnym rozstrzygnięciem sprawy było niedopuszczalne. Działanie takie nie tylko nie znajdowało bowiem podstawy prawnej, ale również – w razie późniejszego wydania przez sąd zezwolenia na złożenie przedmiotu świadczenia do depozytu – niweczyłoby cel postępowania. Należy zauważyć, że na omawianym etapie sprawy kwestia zgody na złożenie przez powoda środków pieniężnych do depozytu sądowego nie była jeszcze przesądzona. Gdyby wniosek uwzględniono, a złożenie tych środków do depozytu sądowego okazało się ważne także w rozumieniu art. 470 k.c., to nastąpiłyby skutki takie same, jak przy spełnieniu przez powoda świadczenia z chwilą zdeponowania tych środków na rachunku depozytowym sądu. Co za tym idzie, należałoby wówczas przyjąć, że z tą datą powód utracił jakiegokolwiek tytuł do tych środków, co podważałoby prawidłowość egzekucji. Prowadzi to do logicznego wniosku, że egzekucja polegająca na zajęciu środków pieniężnych znajdujących się na rachunku depozytowym sądu nie jest w toku postępowania o złożenie świadczenia do depozytu sądowego dopuszczalna już choćby z uwagi na sens tego postępowania. Stanowczego podkreślenia wymaga wreszcie, że ostateczna odmowa zgody powodowi na złożenie świadczenia do depozytu sądowego nie mogła sanować a posteriori bezprawnego działania Skarbu Państwa, polegającego na wydaniu tych środków komornikowi przed prawomocnym zakończeniem postępowania w sprawie.

Co istotne, poprzez "niezgodne z prawem działanie organu władzy publicznej" w rozumieniu art. 417 k.p.c. należy rozumieć nie tylko działanie stanowiące przejaw naruszenia prawa, ale – czego skarżący zdaje się nie dostrzegać – również działanie bez podstawy prawnej. Takie niezgodne z prawem działanie nie musi polegać na wydaniu orzeczenia, odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną przez wydanie prawomocnego orzeczenia reguluje bowiem przepis szczególny do art. 417 k.c., tj. art. 417¹ § 2 k.c. Nie powinno także budzić wątpliwości, że przez "działanie organów władzy publicznej" należy rozumieć zachowanie się osób występujących w imieniu lub na rzecz tych organów, a więc wszystkich, których zachowania są – w ramach obowiązującego porządku prawnego – przypisywane władzy publicznej (por. K. Pietrzykowski (red.), Kodeks cywilny. T. I. Komentarz. Art. 1–449¹⁰, Wyd. 9, Warszawa 2018; tak również M. Safjan, Odpowiedzialność państwa na podstawie art. 77 Konstytucji RP, PiP 1999, Nr 4, s. 3 i nast.;

tenże, Ewolucja odpowiedzialności władzy publicznej – od winy funkcjonowania do bezprawności normatywnej, ZP UKSW 2003, Nr 3.2; tak również Z. Radwański, Odpowiedzialność odszkodowawcza za szkody wyrządzone przy wykonywaniu władzy, s. 9–10).

Apelujący podnosił, że w niniejszej sprawie ewentualną odpowiedzialność pozwanego Skarbu Państwa należało rozpatrywać na podstawie art. 415 k.c., gdyż jego działania w tym wypadku mieściły się w sferze dominium, a nie imperium. Argument ten uznano za bezzasadny z przyczyn omówionych już wcześniej. W tym miejscu nadmienić jednak trzeba, że nawet gdyby przyjąć zapatrywanie skarżącego w tym zakresie, to i tak nie rzutowałoby to na treść rozstrzygnięcia. Pozwanemu można bowiem przypisać również winę w postaci niedołożenia należytej staranności. Pozwany nietrafnie argumentował, że realizując zajęcie komornicze nie mógł weryfikować jego zasadności. W przedmiotowej sprawie pozwany powinien odmówić komornikowi sądowemu zapłaty, np. składając oświadczenie w trybie art. 896 § 2 k.p.c., czego nie uczynił. Należało przy tym zauważyć, że w niniejszej sprawie pozwany nie był dłużnikiem G. O., którego wierzytelności zajmował Komornik Sądowy.

Co się zaś tyczy kwestii szkody powoda i związku przyczynowego pomiędzy działaniem pozwanego Skarbu Państwa, a zaistnieniem szkody, to zdaniem Sądu Apelacyjnego są one oczywiste - pozwany bezprawnie przełał środki pieniężne powoda innemu podmiotowi, a powód pieniędzy tych nie odzyskał, co wynika z ustalonego w sprawie stanu faktycznego. Skarżący podnosił, że w istocie powód nie doznał szkody, bo jednocześnie zmniejszeniu uległ jego dług wobec G. O.. Pozwany nie wykazał jednak, by G. O. przysługiwała jakakolwiek wierzytelność względem powoda, która mogła ulec umorzeniu; nie wynika to również ze zgromadzonego w sprawie materiału. W uzasadnieniu wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi z 14 lutego 2018 roku wskazano co prawda, że G. O. wystawił w dniu 3 czerwca 2014 roku powodowej spółce fakturę na kwotę 32.972,40 zł, ale zauważono tam również, że w dniu 18 kwietnia 2014 roku powód wystawił G. O. fakturę na kwotę 32.942,16 zł, czyli niższą zaledwie o 30 zł. Z porównania wzajemnych zobowiązań powoda i G. O. z tych faktur można zatem wnioskować, że doszło między nimi do wzajemnego zaspokojenia wierzytelności jeszcze przed wypłatą przez pozwanego środków pieniężnych powoda zgromadzonych na rachunku depozytowym.

Reasumując, orzeczenie sądu pierwszej instancji należało uznać za prawidłowe.

Z przytoczonych wyżej względów na podstawie art. 385 k.p.c. apelację oddalono jako bezzasadną.